

מסורת הש"ס

(א) [בכורות כה.], **(ב)** [נלקמן קלת.], **(ג)** [בכורות יז.], **(ד)** [מוספתא פ"ג רפ"ח], **(ה)** [מוספתא דפאה פ"ג הטי"ו ע"ש, ו] **(ו)** [גדה ג.] פאה פ"ג מ"ד, ו] **(ז)** [נ"ל אלמנו ע"י מוס' מגילה כה.], **(ח)** [פסחים כה. מיר גג. ב"ק קטו.], **(ט)** [ויקרא כו.], **(י)** ר"מ, **(יא)** [ע"י מייט ד"ה אלא ברחלות], **(ב)** [עירובין יד.], **(ג)** [נ"ע רש"י תענית טו. ד"ה ובקבלה], **(ד)** [נ"ל חבל מלשן חבילה כך פרש"י שם בפסחים], **(ה)** [מגיגה י. ב"ק ב.],

ג'יון הש"ס

גב' אלא פתחה נוצה בר. ע"י שבת דף כז ע"א מוס' ד"ה ונוה: שם ולא לקט קישור. ע"י בכורות דף סה ע"א מוס' ד"ה ואר"י:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והאמר מר וכו' דגלו דעמיה: כ"ל ומכח מל' נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

(א) רש"י ד"ה לעמוד לשנת וכו' דבגדי שדר. מלת שדר נמחק. וז"ב שרת וע"י בת"ט ובמ"י פ"ד מהלכות כלי מקדש דין ד' ודיוק:

מוסף רש"י

לא תעבוד ולא תגור. וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמדו שניהם זה מזה (בכורות כה.). לעמוד לשרת. חבר ראשית הגז כתיב כי זו חבר ה' מכל שבטך לעמוד לשרת (קטח קלח.). ומגז כבשי יתחמם. אלמא נת חימום קרי גז [בכורות יז.]. פאה מכל אחד ואחד. דייק הכוונ בין שורה לשורה מפתק להו (נדח ב.).

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

קדושה. זכור אינו כריך להקדיש דקדושתו מרחם וגז נמי אין כריך

להקדיש דאין קדושה חלה עליו אבל מעשר מקדישו בשבט. לישנא אחרינא אמרי ליה בקדושה זכור וגז נכסי כהן לקדש זו את האשה

כתנאי בגמרא דלרצעה אבות (ב"ק דף יג.) זכור מוכרין אותו תס

בקדושה ומכירה והנך נפישין פשוט מפשוט עדיף ליה: ראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים: מנא הני מילי אמר רב חסדא אתיא גיזה גיזה כתיב הכא ¹ראשית גז צאנך תתן לו וכתיב התם ²ומגז כבשי יתחמם מה להלן כבשים אף כאן כבשים ונילף גיזה גיזה מבכור ³דתניא ⁴לא תעבוד בבכור שורך ולא תגזז בכור צאנך אין לי אלא שור בעבודה וצאן בגיזה מנין ליתן האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה ת"ל לא תעבוד ולא תגזז אמר קרא יתתן לו ולא לשקו ⁵אלא מעתה נוצה של

עזים ליחייב בעינן גיזה וליכא מאן שמעת ליה האי סברא ר' יוסי הא מודי ר' יוסי במידי דאורחיה אלא ⁶כדאמר ר' יהושע בן לוי ⁷א לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות הכא נמי דבר הראוי לשירות אלא גיזה גיזה למאי אתא לכדתנא דבי ר' ישמעאל דתנא דבי ר' ישמעאל ⁸כבשים שצמין קשה פטורים מראשית הגז שנאמר ומגז כבשי יתחמם תני חדא גזוז את העזים ושוטף את הרחלים פטור ותניא אידך ⁹הגזוז את העזים פטור ¹⁰ושוטף את הרחלים חייב לא קשיא הא רבנן והא ר' יוסי ¹¹דתניא ⁵לקט קצירך ⁶ולא לקט קישוף ר' יוסי אומר אין לקט אלא הבא מחמת קציר ר' יוסי היינו ת"ק כולה ר' יוסי היא והכי תתני שר' יוסי אומר אין לקט אלא הבא מחמת קציר א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי מודה ר' יוסי במידי דאורחיה דתניא ר' יוסי אומר קציר אין לי אלא קציר עוקר מנין ת"ל ⁵לקצור תולש מנין ת"ל ⁶בקוצרך אמר ליה רבינא לרב אשי אף אנן נמי תנינא ¹⁰מלבנות בצלים שבין הירק ר' יוסי אומר פאה מכל אחד ואחד וחכמים אומרים ¹מאחת על הכל: וכמה הוא מרובה: בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן אלא לב"ה מ"ט אמר רב כהנא אמר קרא ⁷עשויות שעושות ב' מצות ראשית הגז ומתנות אימא בכורה ומתנות בכורה חדא מי לא מיחייבא ולטעמיה דמתנות חדא מי לא מיחייבא אלא אמר רב אשי עשויות שמעשות את בעליהן ואומרות לו קום עשה מצוה תניא דבי רבי ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו ארבע שנאמר ⁸וארבע צאן תחת השה תניא אמר רבי ¹אלמלא דבריהן דברי תורה ודברי בריבי קבלה אנן דברי בריבי שומעין וכל שכן שדבריהם דברי קבלה ודברי בריבי דברי תורה ¹¹והאמר מר אין הכרעה שלישית מכרעת אמר

קלו.

מה"ב. פירוש דראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלים ולא בעזים דעזים נמי אקרו כאן דכתיב (בראשית כו) לך נח אל האזן וקח לי משם שני גדיי עזים:

אתיא גיזה גיזה. אע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפינאם גילוי מילתא בעלמא הוא דגז דכבשים הוא ואין זה דבר חדש וקלט משמע דגזרה שזה היא מדפריך בסמוך אלא גיזה גיזה למאי אתא מ"מ אינו דבר חדש:

ויליף גיזה גיזה מבכור. וא"ת והיכי מצינן למילף מבכור דאפילו שור הא כאן כתיב וי"ל דהוה אמרינא דלאן לאו דוקא כי היכי דלא תגזז זכור כאנך לאו דוקא: **עוקר מנין ת"ש** לקצור תולש מנין תלמוד לומר בקוצרך. ואינטריך תרי קראי משום דעוקר הוא קלט אורחיה טפי ממוולש: עד

דברים טו יט
4. כי בו דתר יי אלהיה מכל שקטיך לעמוד לשרת בשם יי הוא וקניו כל הקינים: דברים יח ה
5. ובקצרבם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שורך לקצר ולקט קצירך אלדובם: ויקרא כג כב
6. ובקצרבם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שורך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם אני יי אלדובם: ויקרא כג כב
7. ותמחר אביגיל ותקח מאתים לחם ושנים נבלים יין וחמש צאן עשויות וחמש סאים קלי ומאה צמקים ומאתים דבלים וקישם על הקמרים: שמואל א כה יח
8. כי יגבגב איש שור או שה וטבחו או מקרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת הקשו: שמות כא לו

אין לעמוד לשרת דבר הראוי לשירות. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף יז ע"א:
ט. ושוטף את הרחלים. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף כד ע"ב:

עין משפט ונר מצוה

לָב א מיי' פיי מהל' זכורים הל' ד סמג עשין מג טושיע י"ד סי' של סקיף ב:

לָב ב מיי' שס טוש"ע שס:
לָב ג מיי' פ"ד מהל' מתנות עניים ה"ג:
לָב ד מיי' פ"ג שס הלכה י':

תורה אור השלם

1. ראשית דגנך תירשך ויִקְצְרֶךָ ויראשית גז צאנך תתן לו:

דברים יח ד

2. אם לא ברכוני וקִצְיוּ ומגז כבשי יתחמם:

איוב לא כ

3. כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הנוֹכַר תקדיש לַיְי אֱלֹהֶיךָ לא תעבד בכבר שורך וְלֹא תִגְזֹז בכור צאנך:

דברים טו יט

4. כי בו דתר יי אלהיה

מכל שקטיך לעמוד

לשרת בשם יי הוא וקניו

כל הקינים: דברים יח ה

5. ובקצרבם את קציר

ארצכם לא תכלה פאת

שורך לקצר ולקט קצירך

אלדובם: ויקרא כג כב

6. ובקצרבם את קציר

ארצכם לא תכלה פאת

שורך בקצרך ולקט

קצירך לא תלקט לעני

ולגר תעזוב אתם אני יי

אלדובם: ויקרא כג כב

7. ותמחר אביגיל ותקח

מאתים לחם ושנים נבלים

יין וחמש צאן עשויות

וחמש סאים קלי ומאה

צמקים ומאתים דבלים

וקישם על הקמרים:

שמואל א כה יח

8. כי יגבגב איש שור או

שה וטבחו או מקרו

חמשה בקר ישלם תחת

השור וארבע צאן תחת

הקשו: שמות כא לו

עין משפט
נר מצוה

קלו:

טעד שצבעו פמור. פירש צקונטרס משום דהוי כמו מוזיק מתנות או אוכלן דפטור וה"נ גזל ומימה דא"כ מאי קמ"ל רב חסדא? כיון דמתני' היא וצפי' רש"י הראשונים צמכתב ידו פירש שקודם שגזו חמש זאלן דהיינו כדי חיוב צבע מה שגזו שלא צא לדי חיוב עד שצבעו והעביר עליו קולמוס ונראה דקמ"ל רב חסדא שלא נפרש מתני' כפירוש שמחק צקונטרס אלא פטור משום דמוזיק מתנות כהונה שקאן צשינוי: **והא אנן תנן**. שיעור תרומה עין יפה אחד מארבעים ולא צעי למימר דשמואל איירי צעין רעה דאם כן מאי קמ"ל מתניתין היא צמסכת תרומות (פרק ד מ"ג) עין רעה אחד מששים:

אלו דברים שאין להם שיעור הפאה בו. צירושלמי דמסכת פאה פריך אמאי לא חשיב נמי תרומה צהדייהו דחטה אחת פוטרת הכרי כדשמואל ומשני דתרומה יש לה שיעור למעלה שאין יכול לעשות כל גרנו תרומה דתתן העושה כל גרנו תרומה וכל עיסתו חלה לא עשה ולא כלום ופריך והרי פאה דאין אדם עושה כל שדהו פאה וקתינא ומשני פאה צשעת חיובא דהיינו משמחיל לקטור אדם עושה כל שדהו פאה דהוי פאה למה שכבר קצר אצל תרומה צתר חיובא דהיינו אחר מירוח אין יכול לעשות כל גרנו תרומה בגמ' ^אוהרציון פריך אמאי לא חשיב אפר פרה ועפר סוטה ורוק יצמה ומשני דלא חשיב צמתני' אלא דברים דאי עביד טובא הוי מנוה אצל אין מחויב לעשות אלא כל שהוא:

דאורייתא אין לה שיעור דרבנן בששים מאי קמ"ל תנינא ^אאין פוחתין לפאה מששים אע"פ שאמרו הפאה אין לה שיעור התם בארץ הכא בחו"ל כי סליק איסי בר היני אשכחיה ^א לר' יוחנן דקא מתני ליה לבריה רחלים אמר ליה אתניייה רחלות א"ל כדכתיב ורחלים מאתים ^א אמר ליה ^אלשון תורה לעצמה לשון חכמים לעצמן אמר ליה מאן ריש סדרא בבבל אמר ליה אבא אריכא אמר ליה אבא אריכא קרית ליה דכירנא כד הוה יתיבנא אחר י"ז שורן אחוריה דרב קמיה דרבי ^אוגפקי זיקוקין דגור מפומיה דרב לפומיה דרבי ומפומיה דרבי לפומיה דרב ולית אנא ידע מה הן אמרין ואת אבא אריכא קרית ליה אמר ליה איהו ראשית הגז בכמה אמר ליה ^א ר' יוחנן בששים והאנן בכל שהן תנן אמר ליה ^אאם כן מה בין לי ולך כי אתא רב דימי אמר ראשית הגז רב אמר בששים ור' יוחנן משום ר' ינאי אמר בשש אמר ליה אביי לרב דימי אנחת לן חדא ואקשת לן חדא בשלמא דר' יוחנן אדר' יוחנן לא קשיא הא ידידיה הא דרביה אלא דרב אדרב קשיא דהא אמר רב מנה ופרס דרב אדרב נמי לא קשיא מאי מנה דקאמר בן ארבעים סלעים דהוה ליה בששים

וציטונית צחמשים: **פוטרת אם הכרי**. ראשית דגנן [דברים יח] ולא יהיב ציה קרא שיעור: **דאורייתא כדשמואל**. מדאורייתא צכל שהן מיפטור: **דרבנן כדאורייתא צארבעים**. ושעורא דרבנן אחרת צתרומה שהיא מן התורה כגון תרומת^א מירוש ויהרר שמתנן צארבעים: **ושיעור דרבנן צדרבנן**. ושיעורא דאמור רבנן צתרומה ידיהו כגון פירות האילן וירק צששים ורמיא דצחוקאל אצרי עין אמרה: **והרציון**. מפרש בגמ' דחגיגה (דף י.) דכל כמה דצעי לאתחזוי צעורה צרגל מיתחזי ומיייתי קרבן עולת ראהי וגם הקרבן אין שיעורא לדמים אם מרובה אם מועט מן התורה אצל חכמים אמרו הראיה מעה כסף והחגיגה שמי כסף [שם ג.]: **דאורייתא אין לה שיעור**. כלל ורבנן יהבו לן צה שיעורא צששים אצל צתרומה אף על גב דמדאורייתא נמי צכל דהו מפטור נהי דמפטור ממיתה דטבל מיהו לכחלה רמיא שיעורא דילה חמשים וששים דתנא צתוספתא^א אמר רבי יוסי מנין לתרומה שהיא אחד מחמשים שנאמר צמדין [צמדב לז] תקח אחד אחוז מן החמשים אחוז שאלמתי לך צמקום אחר כהו ומנין אם תרס ועלה צידו אחד מששים שאין צריך לתרוס שנאמר [צחוקאל מה] וזאת התרומה אשר תרימו ששית האפיפה מחומר החטים וגו' אלמא דמתייהב צה שיעורא הלכך לא תני לה צדברים שאין להם שיעור: **אשכחיה רבי יוחנן**. לאיסי צר היני: **דמתני לצריה**. מתניתין חמש רחלים גוזזות מנה ופרס: **אמר ליה**. איסי כדכתיב קרא קא מתני רחלים מאתים אמר ליה לשון תורה לחוד וכי': **אמר ליה**. ר' יוחנן לאיסי: **מאן ריש סידרא צצבל** ראש ישיבה: **אבא אריכא**. רב קרי אריכא שארוך צדורו היה כדאמריןן צהפסלת צגדה (דף ד.ד.): **אבא אריכא קריס ליה**. ולא אמרת רצינו צלשון צכזר ^א: **דכירנא**. כשהיה צכאלן קודם שירד לצבל היה חשוד ממני שהיה יושב לפני רבי ואני הייתי יושב צצעה עשר שורות מאחריו: **זיקוקין**. נושאין ונותנין צהלכה: **א"ל איהו**. איסי לרבי יוחנן: **ראשים הגו צגמה**. כמה יהיה לו ויתחייב צבראשית הגז אמר ליה צששים סלעים: **מה בין לי ולך**. אם איני יודע פירושה של משנתנו יותר ממך מה אני גדול ממך אני יש צידי דכל שהוא לאו דוקא אלא איידי דאמר ר' דוסא שיעורא רבה אמור רבנן לשון שיעור מועט א וגזמא הוא ומיהו ששה סלעים צעין כי היכי דלימטי סלע לכהן דצזיר מהכי ליכא למאן דאמר דתיהוי נתינה: **צששים**. חלק ששים יתן לכהן. ליטנא אחרינא ששים סלעים חייבים צבראשית הגז: **אנחס לן חדא**. אחת מדברין יכולה להתקיים: **צשלמא דרבי יוחנן**. ^אדקאמריןן: **אלא דרב אדרב קשיא דאמר רב (כולו) מנה ופרס**. חייבות צבראשית הגז ואי ראשית הגז צששים לא מטו ליה לכהן סלע וצזיר מהכי ליכא למאן דאמר: **צמנה כן ארבעים סלעים**. יש מנה גדול כך דלקמן דהוו מנה ופרס ששים ומהן יתן סלע לכהן: ופרכין

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

א"ר יוחנן מפי השמועה אמרה. ר' יוסי הלכך הלכתא כותיה: **מנה ופרס**. החמשה כולן: **שיבו מחומשות**. לכל אחת מהן צצעה סלעים וחצי דהוו לה כולהו מנה ופרס שהמנה מאה זוז עשרים וחמשה סלעים הרי ל"ז סלעים וחצי: **ששים**. סלעים: **ונוטן סלע מהם לכהן**. ולקמיה פריך ליה ממתניתין:

רבי יוחנן אומר שש. סלעים הוי כל שהן ויתן מהם חמש סלעים דתתן צמתני': **ואחד לו**. ואפילו הן גוזזות אלף סלעים סגי ליה נמי צחמשה סלעים לכהן: **כל שהן סקן**. ואפילו אין גוזזות כולן אלא סלע אחד: **צשלמא לרב ורבי יוחנן ניהא**. דרב לא איירי צנתינא כהן כלל ואיכא למימר דהוא נמי צכירא ליה דנותן מהנן ל"ז סלעים לכהן ה' סלעים: **אלא לשמואל**. דאמר נותן סלע לכהן הא אן חמש תנן ולעולא נמי דאמר כל שהוא קשיא דמהיכלא יתן לכהן ה' סלעים: **ולרב מי ניהא והאמר ראשים הגו צס'**. וכיון דאמר צצעה ושלשים סלעים וחצי חייבין צבראשית הגז אם מחמש רחלות צזאו אא מהם חלק ס' מטי לשלשים סלעים חצי סלע ולצצעה סלעים וחצי צדר מועט וא"נ מוקמינן לה דלקמן צמנה צן מ' סלעים אכתי סלע הוא דהוי ואנן ה' סלעים לכהן תנן: **הא אסמר עלה**. כלומר ועלום ראשית הגז צששים צין רב למעט ומתניתין דקתני חמש סלעים לאו ארישא קאי אלא מיתלמא צאנפי נפשה היא: **צישראל שיש לו גזיון הרבה**. דחלק ששים צצעה יש צו כדי לחלק לכהנים הרבה ומצקש ליתנס לכהנים הרבה דאמרין ליה כל חד וחד כהן לא מצצר ליה מחמשה סלעים דהואיל ויש לו ליתן צעינן נתינה ראהיה לכל כהן דלקמן והיכא דגוזזות מעט נמי סגי ליה צששים. יש לשנות אחרים ואין צהס ממש: **והא סניא עין יפה אחד מארבעים**. והיכי רב ושמואל אעין רעה נקטי שיעוריהו: ומשני **דאורייתא צששים**. מדאורייתא סגי ליה צששים והיינו דקתני עין רעה אחד מששים. רב ושמואל שיעורא דאורייתא אמו לאשמועינן. וציחוקאל (מה) רמיא ^אוששיתם האפיפה מחומר החטים וששיתם האפיפה מחומר השעורים חומר ל' סאין אפיפה שלש סאין שמות שלה חצי סאה כשתוילא חצי סאה תרומה משלשים הרי אחד מששים: **דרבנן מארבעים**. ואמו רבנן ותקון דניהיב עין יפה צארבעים

וצדברים יח] ולא יהיב ציה קרא שיעור: **דאורייתא כדשמואל**. מדאורייתא צכל שהן מיפטור: **דרבנן כדאורייתא צארבעים**. ושעורא דרבנן אחרת צתרומה שהיא מן התורה כגון תרומת^א מירוש ויהרר שמתנן צארבעים: **ושיעור דרבנן צדרבנן**. ושיעורא דאמור רבנן צתרומה ידיהו כגון פירות האילן וירק צששים ורמיא דצחוקאל אצרי עין אמרה: **והרציון**. מפרש בגמ' דחגיגה (דף י.) דכל כמה דצעי לאתחזוי צעורה צרגל מיתחזי ומיייתי קרבן עולת ראהי וגם הקרבן אין שיעורא לדמים אם מרובה אם מועט מן התורה אצל חכמים אמרו הראיה מעה כסף והחגיגה שמי כסף [שם ג.]: **דאורייתא אין לה שיעור**. כלל ורבנן יהבו לן צה שיעורא צששים אצל צתרומה אף על גב דמדאורייתא נמי צכל דהו מפטור נהי דמפטור ממיתה דטבל מיהו לכחלה רמיא שיעורא דילה חמשים וששים דתנא צתוספתא^א אמר רבי יוסי מנין לתרומה שהיא אחד מחמשים שנאמר צמדין [צמדב לז] תקח אחד אחוז מן החמשים אחוז שאלמתי לך צמקום אחר כהו ומנין אם תרס ועלה צידו אחד מששים שאין צריך לתרוס שנאמר [צחוקאל מה] וזאת התרומה אשר תרימו ששית האפיפה מחומר החטים וגו' אלמא דמתייהב צה שיעורא הלכך לא תני לה צדברים שאין להם שיעור: **אשכחיה רבי יוחנן**. לאיסי צר היני: **דמתני לצריה**. מתניתין חמש רחלים גוזזות מנה ופרס: **אמר ליה**. איסי כדכתיב קרא קא מתני רחלים מאתים אמר ליה לשון תורה לחוד וכי': **אמר ליה**. ר' יוחנן לאיסי: **מאן ריש סידרא צצבל** ראש ישיבה: **אבא אריכא**. רב קרי אריכא שארוך צדורו היה כדאמריןן צהפסלת צגדה (דף ד.ד.): **אבא אריכא קריס ליה**. ולא אמרת רצינו צלשון צכזר ^א: **דכירנא**. כשהיה צכאלן קודם שירד לצבל היה חשוד ממני שהיה יושב לפני רבי ואני הייתי יושב צצעה עשר שורות מאחריו: **זיקוקין**. נושאין ונותנין צהלכה: **א"ל איהו**. איסי לרבי יוחנן: **ראשים הגו צגמה**. כמה יהיה לו ויתחייב צבראשית הגז אמר ליה צששים סלעים: **מה בין לי ולך**. אם איני יודע פירושה של משנתנו יותר ממך מה אני גדול ממך אני יש צידי דכל שהוא לאו דוקא אלא איידי דאמר ר' דוסא שיעורא רבה אמור רבנן לשון שיעור מועט א וגזמא הוא ומיהו ששה סלעים צעין כי היכי דלימטי סלע לכהן דצזיר מהכי ליכא למאן דאמר דתיהוי נתינה: **צששים**. חלק ששים יתן לכהן. ליטנא אחרינא ששים סלעים חייבים צבראשית הגז: **אנחס לן חדא**. אחת מדברין יכולה להתקיים: **צשלמא דרבי יוחנן**. ^אדקאמריןן: **אלא דרב אדרב קשיא דאמר רב (כולו) מנה ופרס**. חייבות צבראשית הגז ואי ראשית הגז צששים לא מטו ליה לכהן סלע וצזיר מהכי ליכא למאן דאמר: **צמנה כן ארבעים סלעים**. יש מנה גדול כך דלקמן דהוו מנה ופרס ששים ומהן יתן סלע לכהן: ופרכין

מסורת הש"ס

- ↑ [מיר גג. צבורות מה. ע"ש צתוס' ד"ה מפין, (צ) עירובין יד: וש"נ, (ג) תרומות פ"ד מ"ג, (ד) [שבת יז: ע"ז עג: קדושין מה: (ה) חגיגה ו: פאה פ"א מ"א, (ו) שם מ"ב, (ז) [ע"ז מה: (ח) [שבת קמ. (ט) [ז"ל ששית, (י) צס"א טסק: דגן, (כ) [תרומות פ"ה ה"ח, (כג) גי' רש"א צמקום דאמרת דאיתמר ועי' רש"ל ורי"מ, (כד) דיבור זה שייך לעיל צמתני' ריש פירקין, (כז) [לעיל קל: (כח) ז"ל דהירושלמי,

תורה אור השלם

- ↑ עזים מאתנים ותנישים עשורים ורחלים מאתנים ואילנים עשורים: בראשית לב טו

גליון הש"ס

- ↑ בב' א"ל לשון תורה לעצמה. עי' מ"ט פ"א מ"ב דפסחים: שם וגפקי דיקוקין. מלשון הקרא מאורי זיקות (ישעיה ז):

הגהות חב"ח

- ↑ בב' אשכחיה ר' יוחנן כל"ל ואות ל' נמחק: (ג) שם אמר ליה צששים כל"ל ומציבות ר' יוחנן נמחק: (א) רש"י ד"ה אבא וכו' ככזר הס"ד ואח"כ מה"ד דהירנא דמירנא:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

- ↑ רש"י ד"ה מה בין לי ולך וכו' וגזמא הוא ומיהו ששה. מלת ששה נמחק וי"צ ששים:

מסורת הש"ס

ופרצין וחני תנא מנה בן ארבעים.
 ופרס דקלמר רבי דוקא בכל אחת
 דלחמי כל שהן ופירש רז למילתיה
 ופרס: חמס חדשה. של עור שלג א
 אע"פ שמקבצ רמונים. שאין כדק
 כמוזיא רמון: טהורה. שלג נגמרה
 מלאתה: ספרה. ונגמרה מלאתה
 וכל עליה שם כלי ואח"כ נקרעה
 כמוזיא רמון טהורה אבל מקבלת
 רמונים עומאה דלא פקע שם כלי
 מינה עד שמינקז כמוזיא רמון
 כשיעור כל כלי צעלי בתים שיעורן
 רמונים: כפקעוים של שפי. שיעור
 קריעת כלי לטהר כשמוזיא פקעוים
 של שפי שזה הוא שמישתה של חמס

תורה אור השלם

1. כִּי בּוֹ בָּחַרְתָּ אֶת־אֱלֹהֶיךָ מִכָּל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל לְשֵׁרָתָם בְּשֵׁם יְיָ הוּא וּבְנֵי קָדְשׁ הָיִים:
- דְּבָרֵי יְיָ הַזֶּה
2. וְשָׂמַתָּ אֹתוֹ עַל פִּתְיָהּ תִּכְבֹּלֶת הָיְדָה עַל הַמְצֻנָּה אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְצֻנָּה וְהָיְדָה:
- שְׁמוֹת כָּח לֹ
3. וּבִקְצֶרְכֶם אֶת קִצְרוֹ וּבִקְצֶרְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּתַח וְשׂוֹרֵךְ לִקְצֵר וּלְשֵׁם תִּכְלֶה לֹא תִלָּקֵט:
- וְיִקְרֵי יֵט ט

גליון הש"ס

דש"י ד"ה והוא שהתחיל
זכו' ואין פאת זרעים
פשוטתן. עי' צפר"ח צמים
חיים צרמז"ס פ"ג הל' יח
מהל' מתנות עניים:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה תפסת וכו' ואני משיבך או אינו:

שיטה מקובצת

נ"ב עי' פ"ג דפאה וע"ש
בהר"ש ז"ל:

ופרטיקין וסני טנא מנה צן ארבעים. והא מנה ופרס דרש הוא מנה ופרס דקאמר רבי דוסא בכל אחת מנה ופרס ופליגי רבנן עליה דאמרי כל שהן ופירש רב למילתייהו דכל שהן היינו צין כולן מנה ופרס: **המס הדשה.** של עור שלא גמר תפירתה ושייר בה סדק:

בששים וחתי תנא מנה בן ארבעים סלעים
 אין ⁶ והתנן ⁷ חמת חדשה א"פ שמקבלת
 רמונים טהורה תפרה ונקרעה שיעורה
 במוציא רמונים רבי אליעזר בן יעקב אומר
 כפקעיות של שתי אחת מארבע במנה בן
 ארבעים סלעים; וכמה נותן לו כו': תנא
 לא שילבנו ויתנו לו אלא שילבנו כהן
 ויעמוד על חמש סלעים; כדי לעשות בגד
 קטן; מנהני מילי ⁸ אמר ר' יהושע בן לוי
 אמר קרא ¹ לעמוד לשרת דבר שהוא ראוי
 לשירות מאי ניהו אבנט אימא מעיל
⁷ תפשת מרובה לא תפשת תפשת מועט
 תפשת ואימא כיפה של צמר דתניא ⁸ כיפה
 של צמר היתה מונחת בראש כהן גדול
 ועליה ציץ נתון לקיים מה שנאמר ² וישמת
 אותו על פתיל תכלת אמר קרא הוא ובניו
 דבר השווה לאהרן ולבניו אבנט נמי לא
הבי גרסינן הניחא שוי הניחא למאן דאמר
 למאן דאמר לא ⁹ אבנטו של כ"ג לא
 זהו אבנטו של כהן הדיוט שפיר אלא למאן
 צפ"ק דיומא (דף יב.):

דאמר "זהו אכנתו של כהן הדיוט מאיכא למימר שם אכנת בעולם: לא הספיק ליתנו וכו': איתמר גזו ומכר ראשונה רב חסדא אמר חייב ר' נתן בר הושעיא אמר פטור רב חסדא אמר חייב דהא גזו ר' נתן בר הושעיא אמר פטור בעידנא דקא מלא שיעורא בעינן צאנך וליכא תנן הלוקח גז צאנו של עובד כוכבים פטור מראשית הגז הא צאנו לגזוז חייב אמאי כל חד וחד בתר גזיה נפקא לה מרשותיה תרגמא רב חסדא אליבא דר' נתן בר הושעיא כגון שהקנו לו כל שלשים יום: הלוקח גז צאנו של חבירו כו': מאן תנא דהיכא דאיכא שיורא גבי מוכר בתר מוכר אזלינן א"ר חסדא רבי יהודה היא דתנן ^ט 'המוכר קלחי אילן בתוך שדהו נותן פאה לכל אחד ואחד אמר רבי יהודה אימתי יבזמן שלא שייר בעל השדה אבל שייר בעל השדה נותן פאה על הכל אמר ליה רבא והאמר הוא דאמר והוא שהתחיל בעל השדה לקצור וכי תימא הכא נמי והוא שהתחיל לגזוז בשלמא התם ^{יב} וקצרכם את קציר ארצכם כתיב מעידנא דאתחיל לקצור מיחייב בכלולה שדה אלא הכא מעידנא דאתחיל למיזג לא מיחייב בכלולה עדריה אלא אמר רבא האי תנא הוא ^{יג} דתנן אמר לו מכור לי בני מעיה של פרה זו והיה בהן מתנות נותנן לכהן ואין מנכה לו מן הדמים לקח ממנו במשקל נותנן לכהן ומנכה לו מן הדמים אלמא

על שם ה' אלהינו יצאנו ממצרים
ועל שם ה' אלהינו נצא ממצרים
ועל שם ה' אלהינו נצא ממצרים

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין קלח.

[illegible]

משום הוּא וְצִוּוּ הִכִּי קִמְחֵךְ דְּרִישׁ
הָרְאוּיִן לֵאמֹר שְׁהִי אֲצִנֵּי נוֹהֵג
צוּ וְצִנֵּי: ^(ט) מִכֵּר לוֹ שְׁחוּפֹת כו'.
הָאֲרוּקִימֵנָא עֵלֵי טוֹבֵה קִמ' ל'דע'
שְׁשִׁיר לְעֲזֹמֹן מִן הַטּוֹב יִקְנֶה מִן
הַלּוֹקֵחַ מִמֶּיךָ הָרְעוּת אֶחָד מִשְׁמֵשׁ
וְיִמֵּן לוֹ: גּוֹ וּמִכֵּר רִאשׁוֹנָה. רִאשׁוֹנָה
הִיא מוֹכֵר לְאַחַר גִּזְמָה מִיד קוֹדֵם
שְׁלִירָף חֲמֵשׁ גִּזְיִן: חִיב צִרְאֵשִׁית
הֵזָדָּה לְאֶכָּךְ אֲחֵר רִחְמֵנָא וְהָאֵיכָּה
דְּשַׁעֲמָה גִּזְמָה כָּל אֶחָד הֵימָּה שְׁלוֹ:
צִעִידָא דִּקָּא מְלִי שִׁיעוּרָא. דְּחֲמֵשׁ
לָאן שְׁעֵל יְדֵי גִזְמָה חֲמִשְׁמִישִׁית הֵיאָה
מִתְחִיב צִרְבֵּרֵיהֶּה רִאשׁוֹנוֹת וְהוּא
שַׁעֲמָא לֹא הוּא מֵאֵלָן שְׁלוֹ: טָנ
^(ט) הַלּוֹקֵחַ לֵאמֹר שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִּים.

אפילו עד שלא נגזזה וגזזה פטור
הלווקא דללו אלא הוה: הא לאו
לגזוז. שמכר לו ^א גוף האלא קנה
לו הדיק עד שגזוז: חייב. דלא כר
קרינא דיה: כל הדא ודא דכר
גזיה נפק מרשוסיה. וקתני חייב
אלמא דכר שעת גזיה דכל דא
אזלינן: כל שנשים יוס. לאו דוקא
אלא שיהו כל הדיקים קנוין לו עד
משלום כל הגזים: דכר מוכר אזלינן.
למימא אכולהו: קלחי אילן. אילנות
עמון לקח עם פירותיהו. להכי נקט
לשון קלחי שאין שדה זו שדה אילן אלא
שדה לבן וגדלו בה שנים או שלשה
אילנות ומכרן: נוסף. לוקח פאה
מכל אילן ואילן כדמבי (דברים מד)
לא תפאר אחריו ואין אחד מהם
פוער את חבריו הואיל ואין השדה שלו
שם אלא שדה של היה נותן מאחד
של כולן: אימא בזמן שלא שייך בעל
השדה. שם אילן בשדה לעצמו: אבל
שייך. אחד לעצמו רמיא כולה חיובו
עליה ונותן פאה בקרקע צורעים
לעניים ופוער את כל האילנות. אלמא
היכא דליכא שיעורא כולה חיובא רמיא
עליה דאי לאו עליה רמיא היכי פטר
בפאה דדייה אילנות של אחרים
והוא הסתחיל בעל הבית לקצור.
הזרעים קודם מכירת האילנות
דמהיכא שעתא מייחב בפאה ופאה
דייה דהיכא שעתא חיוב למפטור
כולה שדה ומיחב כי לא שייך מידי
אסתכל מדין פירות אילנות * ואין
פאה וזעים פוטרין ובי שייך דאחתי
פאה צפירות אילנות לא נפק מחיובא
קמא והוה ליה כדמעיקרא:
ובקרינא. משמע מתחלת קצירה:
לא מייחב ככוליה עדריה. דלא כמי
בגזוס אלא לו ^א זאנאס לאחר שנקרא
גז אלא: אלא אשר רבא. טעמא דמתני'
משום דלין אחר רשאי להפקיע
ממנו מיד מזהו ולמכור וזו כדי שיהא
גז של אחד ואין של אחד לפוטרו דלא
קרינא דיה גז זאנאס אלא כי קא מוזין
אלמא

מה קמובין מתנות דכּהן הינך כי שׂיר יידי חיבה נחמיר מדלנה פריש מוכר ללוקה חוץ ממתנותיו של כהן ודאי הכל מכר לו ושׂיר אכלו את מתן הכהן ואמר לוקה למוכר מתנה דכּהן גבן היא ודי

עין משפט
נר מצוה

א [מ"י פ"ח מהל' כלי
המקדש הל' ב]:

ה'ל' מו מוש"ע י"ד קי'
שלג סעיף יב):

מתנות עניים הל' יח:

לַעֲזֵי רַע"י

למושי"ל [דימוישי"ל].
פקעת (של חוט).

פֿלֿטֿרֿי"י [פֿילֿטֿרֿי"י]

כֹּבֶעַ לְבָד.

מוסף רש"י

[illegible]